

॥ नक्षत्रसूक्तम् ॥

(तेत्तिरीय ब्राह्मणे अष्टकम् - ३/प्रश्नः - १)

अ॒ग्निर्नः॑ पातु कृ॒त्तिकाः॑। नक्ष॑त्रं दे॒वमिन्द्रि॑यम्। इ॒दमांसां॑ विचक्ष॒णम्। ह॒विरा॒सं जु॑होतन।
यस्य॑ भान्ति॑ र॒श्मयो॑ यस्य॑ के॒तवः॑। यस्ये॒मा वि॒श्वा भुव॑नानि॒ सर्वा॑। स कृ॒त्तिकाभि॑-
र॒भिसं॑वसानः। अ॒ग्निर्नो॑ दे॒वः सु॑वि॒ते द॑धातु॥१॥

प्र॒जाप॑ते रोहि॒णी वैतु॑ पत्नी॑। वि॒श्वरू॑पा बृ॒हती चि॒त्रभा॑नुः। सा नो॑ य॒ज्ञस्य॑ सु॒वि॒ते द॑धातु।
यथा॑ जी॒वेम॑ श॒रदः॑ स॒र्वीराः॑। रोहि॒णी दे॒व्युद॑गात्पु॒रस्ता॑त्। वि॒श्वा रू॒पाणि॑ प्रति॒मोद॑माना।
प्र॒जाप॑ति॒र॒ ह॒विषा॑ व॒र्धय॑न्ती। प्रि॒या दे॒वाना॑मुप॒यातु॑ य॒ज्ञम्॥२॥

सोमो॑ राजा॑ मृ॒गशी॑रु॒षेण॑ आगन्। शि॒वं नक्ष॑त्रं प्रि॒यम॑स्य॒ धाम॑। आ॒प्याय॑मानो बहु॒धा
जनै॑षु। रे॒तः प्र॒जां यज॑माने दधातु। यत्ते॑ नक्ष॑त्रं मृ॒गशी॑रु॒षमस्ति॑। प्रि॒य॒राज॑न् प्रि॒यत॑मं
प्रि॒याणा॑म्। तस्मै॑ ते सोम॑ ह॒विषा॑ विधेम। शं न॑ ए॒धि द्वि॒पदे॑ शं चतु॑ष्पदे॥३॥

आ॒र्द्रया॑ रु॒द्रः प्रथ॑मा न ए॒ति। श्रेष्ठो॑ दे॒वानां॑ पति॒रघ्नियाना॑म्। नक्ष॑त्रमस्य॒ ह॒विषा॑ विधेम।
मा नः॑ प्र॒जा॒रि॒षन्मो॑त वी॒रान्। हे॒ती रु॒द्रस्य॑ परि॑ णो वृ॒णक्तु॑। आ॒र्द्रा नक्ष॑त्रं जु॒षता॑
ह॒विर्नः॑। प्र॒मुञ्च॑मानो दुरि॒तानि॑ वि॒श्वा। अपा॑घश॒रं सन्नु॑दता॒मरा॑तिम्॥४॥

पुन॑र्नो दे॒व्यदि॑तिः स्पृ॒णोतु॑। पुन॑र्वसू नः पुन॑रेता॑ य॒ज्ञम्। पुन॑र्नो दे॒वा अ॒भिय॑न्तु॒ सर्वे॑। पुनः॑
पुन॑र्वो ह॒विषा॑ यजामः। ए॒वा न दे॒व्यदि॑तिर॒नर्वा॑। वि॒श्वस्य॑ भ॒र्त्री जग॑तः प्रति॒ष्ठा। पुन॑र्वसू
ह॒विषा॑ व॒र्धय॑न्ती। प्रि॒यं दे॒वाना॑मप्येतु॒ पाथः॑॥५॥

बृ॒हस्प॑तिः प्रथ॒मं जा॑यमानः। ति॒ष्यं नक्ष॑त्रमभि॒ सम्ब॑भूव। श्रेष्ठो॑ दे॒वानां॑ पृ॒तना॑सु जि॒ष्णुः।
दि॒शोऽनु॑ सर्वा॑ अ॒भयं॑ नो अस्तु। ति॒ष्यः पु॒रस्ता॑दु॒त म॑ध्यतो नः। बृ॒हस्प॑तिर्नः॑ परि॑ पातु
प॒श्चात्। बा॒धेतां॑ द्वे॒षो अ॒भयं॑ कृ॒णुता॑म्। सु॒वीर्य॑स्य॒ पत॑यः स्याम॥६॥

इ॒द॒स॒र्पेभ्यो॑ ह॒विर॑स्तु जुष्टम्। आ॒श्रे॒षा येषा॑मनु॒यन्ति॑ चे॒तः। ये अ॒न्तरि॑क्षं पृथि॒वीं क्षि॑यन्ति।
ते नः॑ स॒र्पासो॑ ह॒वमा॑गमि॒ष्ठाः। ये रौच॑ने सूर्यस्यापि॑ स॒र्पाः। ये दि॒वं दे॒वीमनु॑ स॒ञ्चर॑न्ति।
येषा॑माश्रे॒षा अ॑नु॒यन्ति॑ का॒मम्। तेभ्यः॑ स॒र्पेभ्यो॑ मधु॑मञ्जुहोमि॥७॥

उप॑हृताः पि॒तरो॑ ये म॒घासु॑। म॒नोज॑वसः सु॒कृतः॑ सु॒कृत्याः॑। ते नो॑ नक्ष॑त्रे ह॒वमा॑गमि॒ष्ठाः।

स्वधार्मैर्यज्ञं प्रयतं जुषन्ताम्। ये अग्निदग्धा येऽनग्निदग्धाः। येऽमुं लोकं पितरः क्षियन्ति।
याश्च विद्म याश्च उ च न प्रविद्म। मघासु यज्ञश्च सुकृतं जुषन्ताम्॥८॥

गवां पतिः फल्गुनीनामसि त्वम्। तदर्यमन्वरुणमित्र चारु। तं त्वा वयश्च संनितारश्च
सनीनाम्। जीवा जीवन्तमुप संविशेम। येनेमा विश्वा भुवनानि सञ्जिता। यस्य देवा अनु
सं यन्ति चेतः। अर्यमा राजाऽजरस्तुविष्मान्। फल्गुनीनामृषभो रोरवीति॥९॥

श्रेष्ठो देवानां भगवो भगासि। तत्त्वां विदुः फल्गुनीस्तस्य वित्तात्। अस्मभ्यं क्षत्रमजरश्च
सुवीर्यम्। गोमदश्ववदुप सन्नुदेह। भगो ह दाता भग इत्प्रदाता। भगो देवीः फल्गुनीरा
विवेश। भगस्येत्तं प्रसवं गमेम। यत्र देवैः संधुमादं मदेम॥१०॥

आयातु देवः संवितोपयातु। हिरण्ययेन सुवृता रथेन। वहन् हस्तश्च सुभगं विद्वानापसम्।
प्रयच्छन्तं पपुंरिं पुण्यमच्छ। हस्तः प्रयच्छत्वमृतं वसीयः। दक्षिणेन प्रतिगृणीम एनत्।
दातारमद्य संविता विदेय। यो नो हस्ताय प्रसुवाति यज्ञम्॥११॥

त्वष्टा नक्षत्रमभ्येति चित्राम्। सुभश्च संसं युवतिश्च रोचमानाम्। निवेशयन्नमृतान्मर्त्याश्च
रूपाणि पिशन् भुवनानि विश्वा। तन्नस्त्वष्टा तदु चित्रा विचष्टाम्। तन्नक्षत्रं भूरिदा अस्तु
मह्यम्। तन्नः प्रजां वीरवतीश्च सनोतु। गोभिर्नो अश्वैः समनक्तु यज्ञम्॥१२॥

वायुर्नक्षत्रमभ्येति निष्ठ्याम्। तिग्मशृङ्गो वृषभो रोरुवाणः। समीरयन् भुवना मातरिश्वा।
अप द्वेषाश्चि नुदतामरांतीः। तन्नो वायुस्तदु निष्ठ्या शृणोतु। तन्नक्षत्रं भूरिदा अस्तु मह्यम्।
तन्नो देवासो अनुजानन्तु कामम्। यथा तरेम दुरितानि विश्वा॥१३॥

दूरमस्मच्छत्रवो यन्तु भीताः। तदिन्द्राग्नी कृणुतां तद्विशाखे। तन्नो देवा अनुमदन्तु यज्ञम्।
पश्चात् पुरस्तादभयं नो अस्तु। नक्षत्राणामधिपती विशाखे। श्रेष्ठाविन्द्राग्नी भुवनस्य गोपौ।
विषूचः शत्रूनप बाधमानौ। अप क्षुधं नुदतामरांतिम्॥१४॥

पूर्णा पश्चादुत पूर्णा पुरस्तात्। उन्मध्यतः पौर्णमासी जिगाय। तस्यां देवा अधि संवसन्तः।
उत्तमे नाकं इह मादयन्ताम्। पृथ्वी सुवर्चा युवतिः सजोषाः। पौर्णमास्युदगाच्छोभमाना।
आप्याययन्ती दुरितानि विश्वा। उरु दुहां यजमानाय यज्ञम्॥१५॥

ऋद्ध्यास्मं हव्यैर्नमसोपसद्य। मित्रं देवं मित्रधेयं नो अस्तु। अनूराधान् हविषां वर्धयन्तः।
शतं जीवेम शरदः सर्वाः। चित्रं नक्षत्रमुदगात्पुरस्तात्। अनूराधास इति यद्वदन्ति।

तन्मित्र एति पृथिभिर्देवयानैः। हिरण्ययेर्विततैरन्तरिक्षे॥१६॥

इन्द्रो ज्येष्ठामनु नक्षत्रमेति। यस्मिन्वृत्रं वृत्रतूर्यं ततारं। तस्मिन्वयममृतं दुहानाः। क्षुधं तरेम दुर्गितिं दुर्गिष्टिम्। पुरन्दराय वृषभाय धृष्णवे। अषाढाय सहमानाय मीढुषे। इन्द्राय ज्येष्ठा मधुमद्दुहाना। उरुं कृणोतु यजमानाय लोकम्॥१७॥

मूलं प्रजां वीरवतीं विदेय। पराच्येतु निर्ऋतिः पराचा। गोभिर्नक्षत्रं पशुभिः समक्तम्। अहर्भूयाद्यजमानाय मह्यम्। अहर्नो अद्य सुविते दधातु। मूलं नक्षत्रमिति यद्वदन्ति। पराचीं वाचा निर्ऋतिं नुदामि। शिवं प्रजार्ये शिवमस्तु मह्यम्॥१८॥

या दिव्या आपः पर्यसा सम्बभूवुः। या अन्तरिक्ष उत पार्थिवीर्याः। यासामषाढा अनुयन्ति कामम्। ता न आपः शः स्योना भवन्तु। याश्च कूप्या याश्च नाद्याः समुद्रियाः। याश्च वैशन्तीरुत प्रासचीर्याः। यासामषाढा मधु भक्षयन्ति। ता न आपः शः स्योना भवन्तु॥१९॥

तन्नो विश्वे उपं शृण्वन्तु देवाः। तदषाढा अभिसंयन्तु यज्ञम्। तन्नक्षत्रं प्रथतां पशुभ्यः। कृषिर्वृष्टिर्यजमानाय कल्पताम्। शुभ्राः कन्या युवतयः सुपेशसः। कर्मकृतः सुकृतो वीर्यावतीः। विश्वान् देवान् हविषा वर्धयन्तीः। अषाढाः काममुपं यान्तु यज्ञम्॥२०॥

यस्मिन् ब्रह्माऽभ्यजयत्सर्वमेतत्। अमुं च लोकमिदमू च सर्वम्। तन्नो नक्षत्रमभिजिद्विजित्य। श्रियं दधात्वहंणीयमानम्। उभौ लोकौ ब्रह्मणा सञ्जितेमौ। तन्नो नक्षत्रमभिजिद्विचष्टाम्। तस्मिन्वयं पृतनाः सञ्जयेम। तन्नो देवासो अनुजानन्तु कामम्॥२१॥

शृण्वन्ति श्रोणाममृतस्य गोपाम्। पुण्यामस्या उपंशृणोमि वाचम्। महीं देवीं विष्णुपत्नीमजूर्याम्। प्रतीचीमेनां हविषा यजामः। त्रेधा विष्णुरुरुगायो विचक्रमे। महीं दिवं पृथिवीमन्तरिक्षम्। तच्छ्रोणैति श्रवं इच्छमाना। पुण्यं श्लोकं यजमानाय कृण्वती॥२२॥

अष्टौ देवा वसंवः सोम्यासः। चतस्रो देवीरजराः श्रविष्ठाः। ते यज्ञं पान्तु रजसः पुरस्तात्। संवत्सरीणाममृतं स्वस्ति। यज्ञं नः पान्तु वसंवः पुरस्तात्। दक्षिणतोऽभियन्तु श्रविष्ठाः। पुण्यं नक्षत्रमभि संविशाम। मा नो अरातिरघशः साऽगन्॥२३॥

क्षत्रस्य राजा वरुणोऽधिराजः। नक्षत्राणां शतभिषग्वसिष्ठः। तौ देवेभ्यः कृणुतो दीर्घमायुः। शतं सहस्रां भेषजानि धत्तः। यज्ञं नो राजा वरुण उपयातु। तन्नो विश्वे अभि संयन्तु

देवाः। तन्नो नक्षत्रं शतभिषग्जुषाणम्। दीर्घमायुः प्रतिरद्वेषजानि॥२४॥

अज एकपादुदगात्पुरस्तात्। विश्वा भूतानि प्रति मोदमानः। तस्य देवाः प्रसवं यन्ति सर्वे। प्रोष्ठपदासो अमृतस्य गोपाः। विभ्राजमानः समिधान उग्रः। आऽन्तरिक्षमरुहदगन्धाम्। तं सूर्यं देवमजमेकपादम्। प्रोष्ठपदासो अनुयन्ति सर्वे॥२५॥

अहिर्बुध्नियः प्रथमान एति। श्रेष्ठो देवानामुत मानुषाणाम्। तं ब्राह्मणाः सोमपाः सोम्यासः। प्रोष्ठपदासो अभि रक्षन्ति सर्वे। चत्वार एकमभि कर्म देवाः। प्रोष्ठपदास इति यान् वदन्ति। ते बुध्नियं परिषद्यं स्तुवन्तः। अहिं रक्षन्ति नमसोपसद्यं॥२६॥

पूषा रेवत्यन्वेति पन्थाम्। पुष्टिपती पशुपा वाजबस्त्यौ। इमानि हव्या प्रयता जुषाणा। सुगैर्नो यानैरुपयातां यज्ञम्। क्षुद्रान् पशून् रक्षतु रेवती नः। गावो नो अश्वाः अन्वेतु पूषा। अन्नं रक्षन्तौ बहुधा विरूपम्। वाजं सनुतां यजमानाय यज्ञम्॥२७॥

तदश्विनावश्वयुजोपयाताम्। शुभङ्गमिष्ठौ सुयमेभिरश्वैः। स्वं नक्षत्रं हविषा यजन्तौ। मध्वा सम्पृक्तौ यजुषा समक्तौ। यौ देवानां भिषजौ हव्यवाहौ। विश्वस्य दूतावमृतस्य गोपौ। तौ नक्षत्रं जुजुषाणोपयाताम्। नमोऽश्विभ्यां कृणुमोऽश्वयुग्भ्याम्॥२८॥

अपं पाप्मानं भरणीर्भरन्तु। तद्यमो राजा भगवान् विचष्टाम्। लोकस्य राजा महतो महान् हि। सुगं नः पन्थामभयं कृणोतु। यस्मिन्नक्षत्रे यम एति राजा। यस्मिन्नेनमभ्यषिञ्चन्त देवाः। तदस्य चित्रं हविषा यजाम। अपं पाप्मानं भरणीर्भरन्तु॥२९॥

निवेशनी सङ्गमनी वसूनां विश्वा रूपाणि वसून्वावेशयन्ती। सहस्रपोषं सुभगा रराणा सा न आगन्वर्चसा संविदाना॥ यत्तै देवा अर्धुर्भागधेयममावास्ये संवसन्तो महित्वा। सा नो यज्ञं पिपृहि विश्ववारे रयिं नो धेहि सुभगे सुवीरम्॥३०॥

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः॥

Downloaded from <http://stotrasamhita.github.io> | StotraSamhita | [Credits](#)